

Πνευματική Ιδιοκτησία και Συγγενικά Δικαιώματα: Εφαρμογή στην εκπαίδευση και τις νέες τεχνολογίες

Ευαγγελία Βαγενά, Δ.Ν. Διευθύντρια Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας

**Κρυσταλλένια Κολοτούρου, Δ.Ν. Νομικός Οργανισμός Πνευματικής
Ιδιοκτησίας**

23 Ιανουαρίου 2020

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

«Εκπαιδεύοντας τους νέους και τους καθηγητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Ελλάδας και της Κύπρου για την Πνευματική Ιδιοκτησία»

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

HELLENIC
COPYRIGHT
ORGANIZATION
MINISTRY OF CULTURE & SPORTS

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

HELLENIC
COPYRIGHT
ORGANIZATION
MINISTRY OF CULTURE AND SPORTS

Supported by:

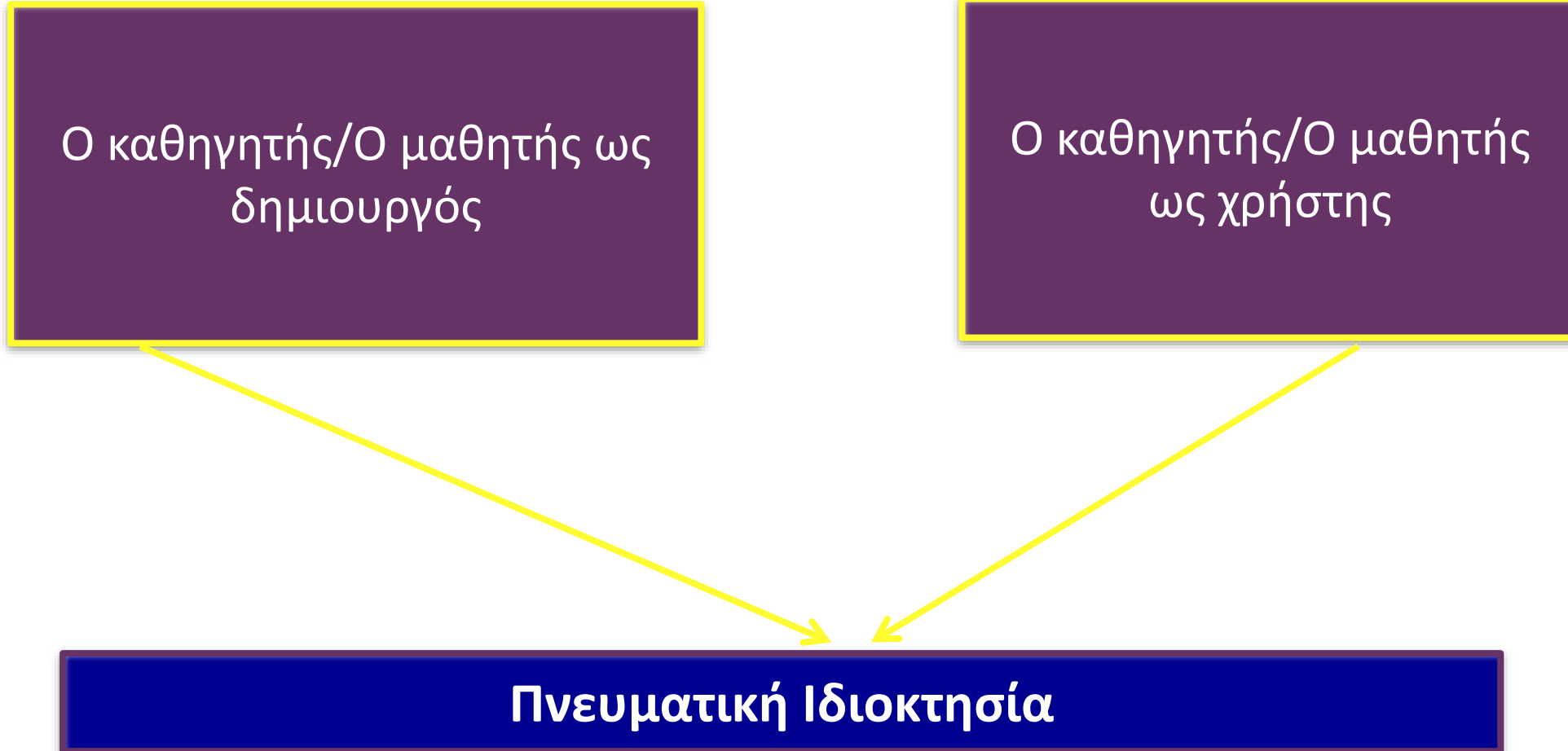

EUIPO
EUROPEAN UNION
INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE

Εκπαίδευση και Πνευματική Ιδιοκτησία

Σκοπός

Η πληρέστερη και αποτελεσματικότερη προστασία των πνευματικών δημιουργών και των φορέων συγγενικών δικαιωμάτων

Δικαιολογητικός λόγος

Εξασφάλιση της ανταμοιβής των δημιουργών/συγγενών δικαιούχων για τη συνέχιση της δημιουργικής τους δραστηριότητας

Κίνητρο για πολιτιστική ανάπτυξη – Προαγωγή της τέχνης και του πολιτισμού

Συμβολή στην ανάπτυξη της οικονομίας (θέσεις εργασίας, πολιτιστικές επιχειρήσεις, εισφορές για το κράτος)

Έργο

Κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή.

Βασικά στοιχεία της έννοιας του έργου

- **Μορφή – Διάκριση ιδέας και μορφής**

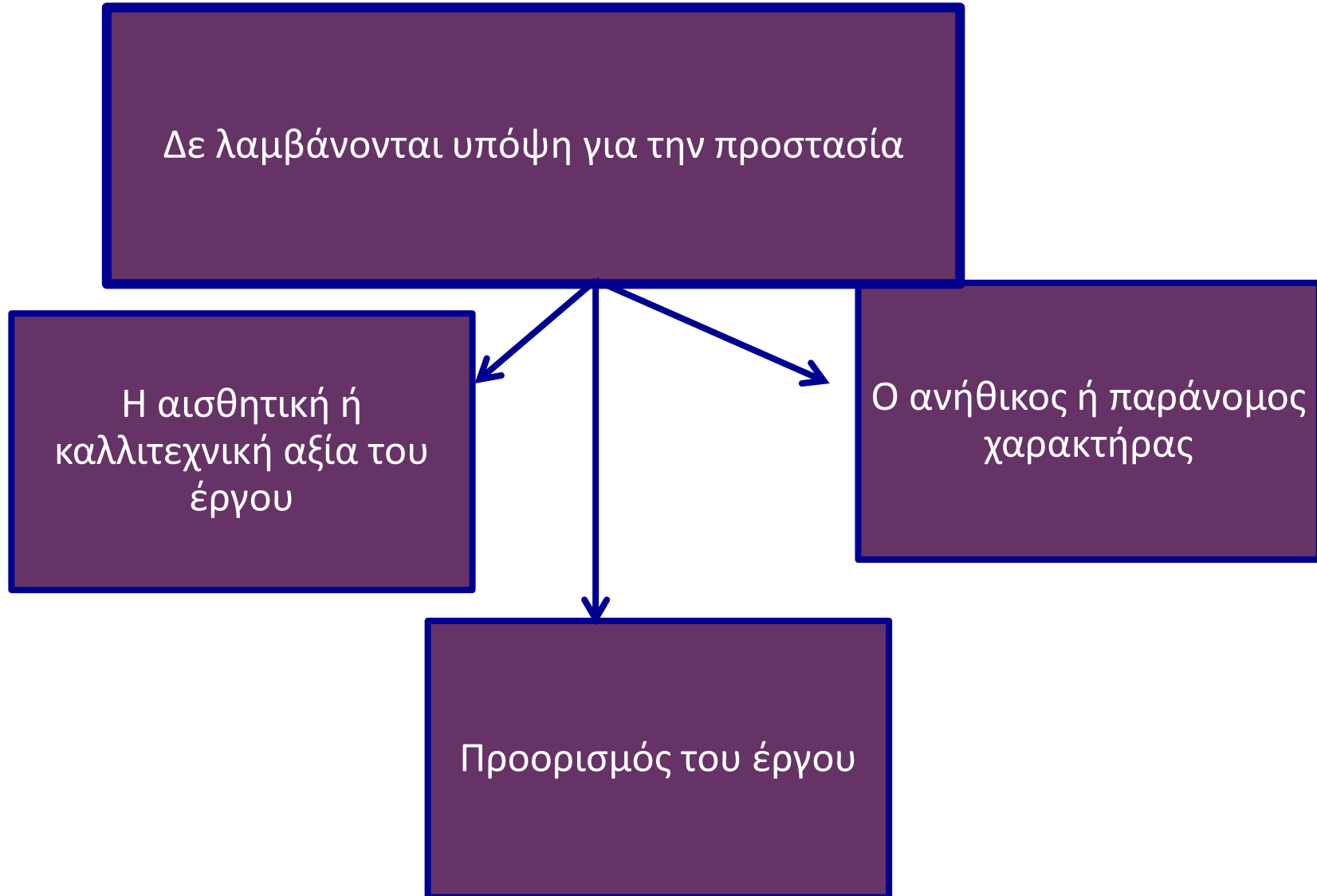
- **Πρωτοτυπία**

Δε λαμβάνονται υπόψη για την προστασία

Η αισθητική ή
καλλιτεχνική αξία του
έργου

Ο ανήθικος ή παράνομος
χαρακτήρας

Προορισμός του έργου

Δημιουργός

- Φυσικό πρόσωπο (αρχή της αλήθειας)
- Έργο συνεργασίας
- Συλλογικά έργα
- Σύνθετα έργα
- Ανώνυμα ή με ψευδώνυμο

Έργα μισθωτών

- Επί έργων που δημιουργήθηκαν από μισθωτούς σε εκτέλεση σύμβασης εργασίας, αρχικός δικαιούχος του περιουσιακού και του ηθικού δικαιώματος είναι ο δημιουργός.
- Αν δεν υπάρχει αντίθετη συμφωνία, στον εργοδότη μεταβιβάζονται αυτοδικαίως εκείνες μόνο οι εξουσίες από το περιουσιακό δικαίωμα, που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση του σκοπού της σύμβασης.
- Το περιουσιακό δικαίωμα επί των έργων που δημιουργήθηκαν από τους απασχολούμενους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στο Δημόσιο ή Ν.Π.Δ.Δ., σε εκτέλεση του υπηρεσιακού τους καθήκοντος μεταβιβάζεται αυτοδικαίως στον εργοδότη, εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία.

Πρακτικές – ενισχυτικές της απόδειξης της πατρότητας του δημιουργού

- Τα δικαιώματα αποκτώνται πρωτογενώς χωρίς διατυπώσεις
- Βεβαία Χρονολογία
 1. Συμβολαιογραφική πράξη
 2. Συστημένη επιστολή
 3. Χρονοσήμανση ΟΠΙ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΧΡΟΝΟΣΗΜΑΝΣΗΣ

Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Αποκτήστε βεβαία χρονολογία για την ύπαρξη ενός έργου

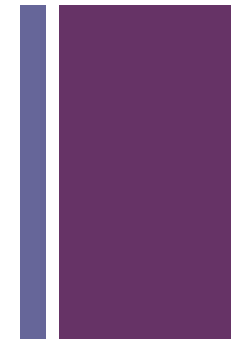
Μία υπηρεσία για όλων των ειδών τους δημιουργούς
ανεξαρτήτως είδους έργων και ανεξαρτήτως εάν πρόκειται για επαγγελματίες ή ερασιτέχνες

[ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ](#)

Αποκτήστε ένα τεκμήριο κατοχής του έργου σας για μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή

Πνευματικό Δικαίωμα

■ Ηθικό Δικαίωμα

Ο προσωπικός δεσμός του δημιουργού με το έργο του

■ Περιουσιακό δικαίωμα

Εξασφαλίζει στον δημιουργό τη δυνατότητα εκμετάλλευσης/οικονομικής αξιοποίησης του έργου του.

Ηθικό Δικαίωμα

Εξουσία δημοσίευσης

Εξουσία αναγνώρισης της πατρότητας

Εξουσία περιφρούρησης της ακεραιότητας του έργου

Εξουσία προσπέλασης στο έργο

Εξουσία μετάνοιας/υπαναχώρησης

Περιουσιακό Δικαίωμα

Εξουσία εγγραφής

Εξουσία αναπαραγωγής

Εξουσία μετάφρασης

Εξουσία διασκευής

Εξουσία εκμίσθωσης και δημόσιου δανεισμού

Περιουσιακό Δικαίωμα

Εξουσία παρουσίασης του έργου στο κοινό και κατ' αίτηση διάθεσης

Εξουσία δημόσιας εκτέλεσης

Εξουσία διανομής

Εξουσία ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης

Εξουσία εισαγωγής

Συγγενικά Δικαιώματα

- Ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες
- Παραγωγοί φωνογραφημάτων
- Παραγωγοί οπτικοακουστικών έργων
- Εκδότες εντύπων
- Εκδότες προηγούμενων αδημοσίευτων έργων

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Στοιχεία επικοινωνίας ΟΣΔ - Ο Χ

https://opi.gr/osd-aod/stoixeia-epikoinonias-osd

Αυτός ο ιστότοπος χρησιμοποιεί cookies. Με τη χρήση αυτού του ιστότοπου, αποδέχεστε τη χρήση των cookies. [Αποδοχή](#)

Επικοινωνία English

ΟΠΙ ΓΙΑ ΤΗΝ Π.Ι. ΟΣΔ/ΑΟΔ ΕΔΠΠΙ ΧΡΟΝΟΣΗΜΑΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Στοιχεία επικοινωνίας ΟΣΔ

Η διαχείριση και η προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων μπορεί να γίνει είτε σε ατομικό επίπεδο από τον κάθε δικαιούχο μεμονωμένα, είτε συλλογικά μέσα από τους Οργανισμούς Συλλογικής Διαχείρισης (ΟΣΔ) και Προστασίας (ΟΣΠ).

Οι ΟΣΔ αναλαμβάνουν βάσει μιας ειδικής σύμβασης, της σύμβασης ανάθεσης με το δικαιούχο, τη διαχείριση και προστασία του περιουσιακού του δικαιώματος ή μέρους των περιουσιακών του εξουσιών. Η ανάθεση της διαχείρισης είναι καταρχήν εκούσια, έγκειται δηλαδή στη βούληση του δικαιούχου. Υπάρχουν όμως περιπτώσεις για τις οποίες ο νόμος εισάγει υποχρεωτική συλλογική διαχείριση ή υποχρεωτική άσκηση δικαιωμάτων από έναν ΟΣΔ (π.χ. είσπραξη τέλους για ιδιωτική αναπαραγωγή, α.18 ν.2121/1993).

Οι εθνικοί ΟΣΔ υπογράφουν με τους αντίστοιχους ΟΣΔ στο εξωτερικό συμβάσεις αμοιβαιότητας δια των οποίων δίνεται πληρεξουσιότητα αμοιβαίας εκπροσώπησης.

Το πλαίσιο λειτουργίας των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και προστασίας καθώς και των ανεξαρτήτων οντοτήτων διαχείρισης προβλέπεται στον ν. 4481/2017. Αυτή τη στιγμή λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα με άδεια από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού 17 ΟΣΔ και 2 ΟΣΠ, οι οποίοι εποπτεύονται από τον ΟΠΙ.

Οι Οργανισμοί Συλλογικής Διαχείρισης (ΟΣΔ) διαχειρίζονται δικαιώματα δημιουργών και δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων. Οι ΟΣΔ που

παράγω Highlight All Match Case Whole Words Phrase not found

4:31 PM 1/17/2020

Διάρκεια

- Καθ' όλη τη ζωή του δημιουργού και 70 χρόνια μετά τον θάνατό του.
- Συγγενικά δικαιώματα: 50 ή 70 χρόνια ανάλογα με τις ειδικές διατάξεις

Προσβολή πνευματικών ή/και συγγενικών δικαιωμάτων

Με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων και περιορισμών, οποιαδήποτε χρήση του έργου από τρίτον **χωρίς την προηγούμενη συναίνεση** του δημιουργού ή του φορέα συγγενικών δικαιωμάτων πρέπει να θεωρείται **προσβολή** των δικαιωμάτων του δημιουργού ή του φορέα των συγγενικών δικαιωμάτων.

Εξαιρέσεις / Περιορισμοί

- Παράθεση σύντομων αποσπασμάτων
- Σχολικά βιβλία και ανθολογίες
- Αναπαραγωγή για διδασκαλία
- Δημόσια παράσταση ή εκτέλεση έργων σε περίπτωση επίσημων τελετών και στο πλαίσιο δραστηριότητας εκπαιδευτικών ιδρυμάτων από το προσωπικό και τους μαθητές ή σπουδαστές
- Προς όφελος εντυποανάπηρων και ατόμων με άλλες αναπηρίες

Παράθεση αποσπασμάτων

Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η παράθεση **σύντομων** αποσπασμάτων από έργο άλλου **νομίμως δημοσιευμένου** για την **υποστήριξη της γνώμης** εκείνου που παραθέτει ή την **κριτική** της γνώμης του άλλου, **εφόσον** η παράθεση των αποσπασμάτων αυτών είναι σύμφωνη προς τα **χρηστά ήθη** (αποφυγή καταχρηστικής παράθεσης) και η **έκταση** των αποσπασμάτων **δικαιολογείται** από τον επιδιωκόμενο **σκοπό**.

Παράθεση αποσπασμάτων

Η παράθεση του αποσπάσματος πρέπει να συνοδεύεται από:

α) την ένδειξη της πηγής και

β) των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή.

Σχολικά βιβλία και ανθολογίες

1. Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η **αναπαραγωγή σε εκπαιδευτικά βιβλία**, που χρησιμοποιούνται ως **βιβλία διδασκαλίας για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση** **εγκεκριμένα** από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή από άλλο αρμόδιο υπουργείο κατά το επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα, **έργων του λόγου** ενός ή περισσότερων συγγραφέων **νομίμως δημοσιευμένων**, που αποτελούν **μικρό τμήμα** της συνολικής δημιουργίας του καθενός από αυτούς. Η ρύθμιση αυτή αφορά **μόνο στην έντυπη αναπαραγωγή**.

Σχολικά βιβλία και ανθολογίες

2. Μετά τον **θάνατο** του δημιουργού, επιτρέπεται χωρίς την άδεια των δικαιούχων του και χωρίς αμοιβή η αναπαραγωγή σε **ανθολογίες έργων του λόγου** περισσότερων συγγραφέων **νομίμως δημοσιευμένων**, που αποτελούν **μικρό τμήμα** της συνολικής δημιουργίας του καθενός από αυτούς.

3. Η αναπαραγωγή δεν πρέπει να εμποδίζει την κανονική εκμετάλλευση του έργου από το οποίο αντλούνται τα κείμενα και **πρέπει να συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής** και των **ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη**, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή.

Δημόσια Παράσταση ή Εκτέλεση σε ειδικές περιπτώσεις

Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η δημόσια παράσταση ή εκτέλεση έργου:

α) σε περίπτωση επισήμων τελετών, στο μέτρο που δικαιολογείται από τη φύση αυτών των τελετών,

β) **στο πλαίσιο της δραστηριότητας εκπαιδευτικών ιδρυμάτων από το προσωπικό και τους μαθητές ή σπουδαστές του ιδρύματος εφόσον το κοινό απαρτίζεται αποκλειστικά από αυτούς ή από τους γονείς των μαθητών ή σπουδαστών ή όσους έχουν την επιμέλεια αυτών ή όσους συνδέονται άμεσα με τις δραστηριότητες του ιδρύματος.**

Αναπαραγωγή για διδασκαλία

Επιτρέπεται, χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η **αναπαραγωγή άρθρων νομίμως δημοσιευμένων σε εφημερίδα ή σε περιοδικό, σύντομων αποσπασμάτων έργου ή τμημάτων σύντομου έργου ή έργου των εικαστικών τεχνών νομίμως δημοσιευμένου**, εφόσον γίνεται αποκλειστικά για τη διδασκαλία ή τις εξετάσεις σε εκπαιδευτικό ίδρυμα, στο μέτρο που α) δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό, β) είναι σύμφωνη με τα χρηστά ήθη και γ) δεν εμποδίζει την κανονική εκμετάλλευση.

Η αναπαραγωγή **πρέπει να συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη**, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή.

Οδηγία 2019/790 για τα πνευματικά δικαιώματα και τα συγγενικά δικαιώματα στην Ψηφιακή Ενιαία Αγορά (DSM Directive)

- ◆ Άρθρο 5 Οδηγίας
- ◆ Χρήση έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας σε ψηφιακές και διασυνοριακές διδακτικές δραστηριότητες
- ◆ Προσανατολισμένη στο επιγραμμικό περιβάλλον

Νόμος 2121/1993

Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα (Εισηγητική έκθεση για το ν. 2121/1993).

ΦΕΚ Α 25 1993 - Θέση σε ισχύ : 04.03.1993

Σημείωση: Ο νόμος 2121/1993 όπως παρατίθεται παρακάτω είναι επικαιροποιημένος μέχρι και τον ν. 4605/2019.

Οι ερμηνευτικές παρατηρήσεις που σημειώνονται με αστερίσκους (*) έχουν πραγματοποιηθεί από τον ΟΠΙ και δεν δεσμεύουν το δικαστήριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 1: Πνευματική ιδιοκτησία

Άρθρο 2: Αντικείμενο του δικαιώματος

Άρθρο 3: Το περιουσιακό δικαίωμα

Άρθρο 4: Το ηθικό δικαίωμα.

Άρθρο 5: Δικαίωμα παρακολούθησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Νόμος 2121/1993

Νόμος 4481/2017

Νομοθεσία

Νομολογία

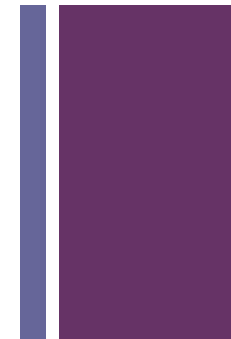
Γνωμοδοτήσεις

Άρθρογραφία

Καταχώριση σε μορφή pdf

Ενημερωτικό και εκπαιδευτικό υλικό

Αναζήτηση στη βιβλιοθήκη

Greek Copyright School

<https://opi.gr/schools>

Σας ευχαριστούμε πολύ!

**Ευαγγελία Βαγενά, Δ.Ν. Διευθύντρια Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας
Κρυσταλλένια Κολοτούρου, Δ.Ν. Νομικός Οργανισμός Πνευματικής
Ιδιοκτησίας**